

ספר
ספורי הזוהר

מֶלֶקֶט מְכַל סִפְרֵי הַזוהַר הַקָּדוֹשׁ
לְתַנְאֵי הָאֱלּוּקִי רַבֵּי שְׁמַעוֹן בַּר יוֹחָאֵי זִינְע"א
עִם תְּרַגּוּם לְשׁוֹן הַקּוֹדֶשׁ

פְּרֻשֵׁת אָמוֹר

יוֹצֵא לְאוֹר בְּהוֹצָאָה שְׁנֵי עַל יָדֵי
"מְכַעַל הַזוהַר הָעוֹלָמִי"
בְּעִיָּה "ק בֵּית שְׁמַשׁ תּוֹבֵב" א,
חֲדָשׁ חֲשׁוֹן תּשׁע"ב לִפ"ק

הוצאת:

שע"י "חברה מזכי הרבים העולמי" מפעל עולמי להצלת הדת

מיסודו של הגה"צ רבי שלום יהודה גראס
כ"ק מרן אדמו"ר מהאלמין שליט"א

MIFAL HAZOHAR HOILUMI
C/O CHEVREH MAZAKEI HARABIM HOILUMI
Under The Supervision Of Rabbi Sholom Yehuda Gros
The Head Of The Rabbinical Court Of Holmin

מכתבי הסכמה מגדולי ישראל, כבר באו בדפוס בשאר הספרים שהוצאנו לאור - וזכרון אחד עולה לכאן ולכאן

"מפעל הזוהר העולמי"

רחוב נחל לכיש 24/8

רמת בית שמש ארץ ישראל

טל: 054-843-6784 / פקס: 095-1300-995-02

עימוד ועיצוב ספרים מקצועי

'מקראי אור'

052-7615936

yoel32@neto.net.il

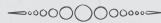
פּראָשֶׁת
אַמֶּר

ספּוּרֵי הַזֹּהָר

תכן ענינים

♦ בעת הנאולה ה' יאיר בהדרגה ♦ פחו של קטור העשן
 של הקרב ♦ דוד מלכא חי וקיים ♦ ארץ ימים בימינה
 בשמאלה עשר וכבוד ♦ בזכות מחילה למי שהרע
 לו ♦ הוי דן את חברך לכף זכות ♦ בפטירת רשב"י
 נסתמו מעינות החכמה ♦ הכרזת זמנו של האדם ♦

גדול חיוב על תלמיד חכם ללמוד קבלה

כתב ה"כסא מלך" בתקון ל', זה לשונו: "כמה גדול חיוב על תלמיד
 חכם ללמוד קבלה. וענשם כמה גדול אם אינם לומדים
 קבלה, וגורם אורך גלותא, כי הם מעכבים הגאולה רחמנא ליצלן,
 כי יעשה בשעה אחת בלמוד הקבלה מה שלא נעשה בלמוד חודש
 ימים בפשטי התורה, כי גדול כוחה לקרב הגאולה.

בַּעַת הַגְּאוּלָּה ה' יָאִיר בְּהַרְרָגָה

(זוהר וישלח קע ע"א)

רְבִי יְהוּדָה פִּתַח וְאָמַר, (שיר ו) מִי זֹאת
הַנְּשֻׁקָפָה כְּמוֹ שְׁחַר יָפָה כְּלַבָּנָה בְּרָה
כַּחֲמָה יָפָה בְּנִדְגָלוֹת. פְּסוּקַי זֶה פִּרְשׁוּהוּ
וְנִתְבָּאָר. אֲבָל מִי זֹאת הַנְּשֻׁקָפָה - אֵלּוּ הֵם
יִשְׂרָאֵל, בְּזִמְנֵי שֶׁהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא יָקִים
אוֹתָם וְיוֹצִיאֵם מִן הַגְּלוּת, אִי יִפְתַּח לָהֶם
פֶּתַח שֶׁל אוֹר [שֶׁהוּא] דְּקִיק קָטָן, וְאַחַר
כֵּן פֶּתַח אַחֵר שֶׁהוּא גְּדוֹל מְמֹנֵנּוּ, עַד
שֶׁהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא יִפְתַּח לָהֶם שְׁעָרִים
עַל־יוֹנִים פְּתוּחִים לְאַרְבַּע רוּחוֹת הָעוֹלָם.

וְכֵן כָּל מַה שֶׁעָשָׂה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
לְיִשְׂרָאֵל וְלַצְּדִיקִים שְׁבָהֵם, כֵּן כָּלֵם
וְלֹא בְּזִמְנֵי אַחַד. לְאַדָּם שֶׁנִּתְּן בַּחֲשׂוֹף
וְדִיּוּרוֹ הָיָה תְּמִיד בַּחֲשׂוֹף, כְּשִׁירְצוֹ לְהָאִיר
לוֹ, צְרִיכִים לִפְתַּח לוֹ אוֹר קָטָן כְּעֵינַי
הַמַּחֲסִי, וְאַחַר כֵּן גְּדוֹל מְמֹנֵנּוּ, וְכֵן בְּכָל
פַּעַם עַד שֶׁיֵּאִירוּ לוֹ כָּל הָאוֹר כְּרָאוּי.

כֵּן הֵם יִשְׂרָאֵל, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (שְׁמוֹת כג)
מֵעַט מֵעַט אֶגְרָשְׁנוּ מִפְּנֵיךְ עַד אֲשֶׁר
תִּפְרָה וְגו'. וְכֵן לְמִי שֶׁהוּא בָּא לְהִרְפֹּא,
אֵינוֹ בִּשְׂעָה אַחַת, אֲלֵא מֵעַט מֵעַט עַד
שִׁיתְחַזֵּק. אֲבָל לַעֲשׂוֹ לֹא כֵּן, אֲלֵא בְּפַעַם
אַחַת מְאִיר לוֹ, וְנֶאֱבָד מְמֹנֵנּוּ מֵעַט מֵעַט
[וְלַעֲתִיד לְבֹא לְאַמוֹת עוֹבְדֵי עֲבוּדָה זָרָה
(ישעיה מב) ה' כַּגְּבוּר יֵצֵא] עַד שִׁיתְחַזְּקוּ
יִשְׂרָאֵל וְיִשְׁמִידוּ [וְיִשְׁבוּ] אוֹתוֹ מֵהַכֵּל,
מִהָעוֹלָם הַזֶּה וּמִהָעוֹלָם הַבָּא. וּמִשׁוּם
שֶׁמְאִיר בִּשְׂעָה אַחַת, יְהִי לוֹ הַשְּׂמֵדָה

בַּעַת הַגְּאוּלָּה ה' יָאִיר בְּהַרְרָגָה

(זוהר וישלח קע ע"א)

רְבִי יְהוּדָה פִּתַח וְאָמַר, (שיר השירים ו) מִי
זֹאת הַנְּשֻׁקָפָה כְּמוֹ שְׁחַר יָפָה כְּלַבָּנָה
בְּרָה כַּחֲמָה אֵימָה בְּנִדְגָלוֹת. הַאִי קָרָא
אוּקְמוּהָ וְאַתְמוּהָ, אֲבָל מִי זֹאת הַנְּשֻׁקָפָה,
אֵלּוּ אֵינֶנּוּ יִשְׂרָאֵל בְּזִמְנֵי דְקָדְשָׁא בְּרִיךְ
הוּא יוֹקִים לוֹן וְיִפִּיק לוֹן מִן גְּלוּתָא. בְּדִין
יִפְתַּח לוֹן פֶּתַח דְּנְהוּרָא (דְּהִיא) דְּקִיק
זְעִיר. וְלִבְתֵּר פֶּתַח אַחֲרֵינָא דְאִיהוּ רַב
מִזְעִיר, עַד דְּקָדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא יִפְתַּח לוֹן
תַּרְעִין עַל־אִין פְּתִיחִין לְאַרְבַּע רוּחֵי עַלְמָא.

וְכֵן כָּל מַה דְּעֵבִיד קָדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
לְיִשְׂרָאֵל וְלַצְּדִיקֵי דִּי בְּהוּ, הֵכִי
כְּלָהוּ וְלָאוּ בְּזִמְנֵי חֲדָא. לְבַר נֶשׁ
דְּאַתִּי הֵיב בַּחֲשׂוּכָא וְדִיּוּרֵיהּ הָוָה בַּחֲשׂוּכָא
תְּדִיר, כִּד יִבְעוֹן לְאַנְהֲרָא לִיהּ, בְּעֵינַי
לְאַפְתַּחֲתָא לִיהּ נְהוּרָא זְעִירָתָא כְּעֵינָא
דְּמַחֲסָא, וְלִבְתֵּר רַב מִזְעִיר, וְכִדִּין בְּכָל
זְמַנָּא עַד דִּינְהֲרוֹן לִיהּ כָּל נְהוּרָא כְּדָקָא
יְאוּת.

כֵּן אֵינֶנּוּ יִשְׂרָאֵל כְּמָה דְאַתְ אִמּוֹר, (שְׁמוֹת
כג) מֵעַט מֵעַט אֶגְרָשְׁנוּ מִפְּנֵיךְ עַד
אֲשֶׁר תִּפְרָה וְגו'. וְכֵן לְמָאן דְאַתִּי אֶסְוֹתָא
לָאוּ אִיהוּ בִשְׂעָתָא חֲדָא, אֲלֵא זְעִיר זְעִיר
עַד דִּיתְתַּקְּפוּ. אֲבָל לַעֲשׂוֹ לָאוּ הֵכִי, אֲלֵא
בְּזִמְנֵי חֲדָא נְהִיר לִיהּ וְאַתְאֲבִיד מִזְעִיר
זְעִיר זְעִיר. (וְלִזְמַנָּא דְאַתִּי לְאוֹמוֹת עוֹבְדֵי עֲבוּדַת
כוֹכָבִים וּמַזְלוֹת (ישעיה מב) " כַּגְּבוּר יֵצֵא) עַד
דִּיתְתַּקְּפוּ יִשְׂרָאֵל וְיִשְׁצִיּוּן (וְיִשְׁבוּ) לִיהּ
מִכְּלָא, מֵעַלְמָא דִּין וּמֵעַלְמָא דְאַתִּי. וּבְגִין
דְּנְהִיר בִּשְׂעָתָא חֲדָא, הָוָה לִיהּ שְׁצִיאוּ

מהכל. אבל ישראל, אור שִׁלְהֵם מְעַט מְעַט, עַד שִׁיתְחַזְקוּ, וַיֵּאִיר לָהֶם הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְעוֹלָמִים.

וְכֵלָם שׁוֹאֲלִים אוֹתָם וְאוֹמְרִים, מִי זֹאת הַנִּשְׁקָפָה כְּמוֹ שַׁחַר, אִיֶּהוּ קַדְרוֹתָא דְצַפְרָא, וְדָא אִיֶּהוּ נְהוּרָא דְקִיק. וְלִבְתֵּר יָפָה כְּלִבְנָה, בְּגִין דְּסִיֶּהֲרָא נְהוּרָא דִּילָהּ נְהִיר יִתִּיר מִשַׁחַר. וְלִבְתֵּר בְּרָה כַחֲמָה, בְּגִין דְּנְהוּרִיָּה תַקִּיף וְנְהִיר יִתִּיר מְסִיֶּהֲרָא. וְלִבְתֵּר אֵימָה כְּנִדְגָלוֹת, תַקִּיפָא בְּנְהוּרָא תַקִּיף בְּדָקָא יֵאוֹת.

בַּחוּ שֶׁל קַטוּר הָעֵשֶׂן שֶׁל הַקֶּרְבָּן

(זוהר וישלח קעו ע"ב)

רַבִּי חֲזַקְיָה מְצַא יוֹם אֶחָד אֶת רַבִּי יוֹסִי שֶׁהֵיְתָה נִשְׁמָטֶת חֲתִיכַת בְּשָׂר לְתוֹךְ לְהַבּוֹת הָאֵשׁ, וְהָיָה עוֹלָה קַטוּר הָעֵשֶׂן לְמַעְלָה. אָמַר לוֹ, אֵלּוּ קַטוּר הָעֵשֶׂן שֶׁל הַקֶּרְבָּן שֶׁהֵיְתָה עוֹלָה עַל גְּבִי הַמִּזְבֵּחַ הִיָּה עוֹלָה תְּמִיד כְּמוֹ זֶה, לֹא שׁוֹרָה רִגְזָא בְּעוֹלָם, וַיִּשְׂרָאֵל לֹא הָיוּ גוֹלִים מְעַל הָאָרֶץ.

דוֹד מְלֶכָא חַי וְקַיִים

(זוהר ויגש רז ע"ב; רז ע"ב)

רַבִּי יְהוּדָה וְרַבִּי יוֹסִי נִפְגְּשׁוּ לְכַפֵּר חֲנּוּן. בְּעוֹדָם יוֹשְׁבִים בְּבֵית מְלוֹנָם, בָּא אִישׁ אֶחָד, וּמִשָּׂא שֶׁל חֲמוּר לְפָנָיו, וְנִכְנַס לְבֵית. בֵּין כֶּף אָמַר רַבִּי יְהוּדָה לְרַבִּי יוֹסִי, הִנֵּה שְׂנִינּוּ שְׂדוֹד הַמְּלֶכָה הִיָּה מִתְנַמְנֵם כְּמוֹ סוֹס וּשְׂנִיתוֹ מוֹעֵטָת, אִיךְ הִיָּה קָם בְּחִצּוֹת הַלֵּילָה, הַשְּׁעוֹר הִנֵּה הוּא קָטוּן, וְלֹא הִיָּה

מְכֻלָּא. אָבֵל יִשְׂרָאֵל נְהוּרָא דְלֵהוֹן זְעִיר זְעִיר, עַד דִּיתְתַּקְפוּן וַיִּנְהִיר לוֹן קַדְשָׁא בְרִיךְ הוּא לְעוֹלָמִין.

וְכֵלָא שְׂאֵלִי לוֹן וְאָמְרִי מִי זֹאת הַנִּשְׁקָפָה כְּמוֹ שַׁחַר, אִיֶּהוּ קַדְרוֹתָא דְצַפְרָא, וְדָא אִיֶּהוּ נְהוּרָא דְקִיק. וְלִבְתֵּר יָפָה כְּלִבְנָה, בְּגִין דְּסִיֶּהֲרָא נְהוּרָא דִּילָהּ נְהִיר יִתִּיר מִשַׁחַר. וְלִבְתֵּר בְּרָה כַחֲמָה, בְּגִין דְּנְהוּרִיָּה תַקִּיף וְנְהִיר יִתִּיר מְסִיֶּהֲרָא. וְלִבְתֵּר אֵימָה כְּנִדְגָלוֹת, תַקִּיפָא בְּנְהוּרָא תַקִּיף בְּדָקָא יֵאוֹת.

בַּחוּ שֶׁל קַטוּר הָעֵשֶׂן שֶׁל הַקֶּרְבָּן

(זוהר וישלח קעו ע"ב)

רַבִּי חֲזַקְיָה אֲשַׁפְּחִיָּה יוֹמָא חַד לְרַבִּי יוֹסִי דְהָוָה מִשְׁתַּמֵּיט סַפְסִינָא גוֹ קַטְרִי דְנוּרָא וְהָוָה סְלִיק קַטוּרָא דְתַנְנָא לְעִילָא. אָמַר לִיָּה, אֵלּוּ קַטוּרָא דְתַנְנָא דְקַרְבְּנָא דְהָוָה סְלִיק עַל גְּבִי מִדְּבַחָא הָוָה סְלִיק תְּדִיר כִּי הָאִי גְּוֹנָא, לֹא שְׂרִיָּא רוּגְזָא בְּעוֹלָם וַיִּשְׂרָאֵל לֹא אֲתַגְּלִי מְעַל אֲרַעָא.

דוֹד מְלֶכָא חַי וְקַיִים

(זוהר ויגש רז ע"ב; רז ע"ב)

רַבִּי יְהוּדָה וְרַבִּי יוֹסִי אֲעָרְעוּ בְּכַפֵּר חֲנּוּן. עַד דְּהוּוּ יִתְבִּי בִּי אוֹשְׁפִיזִיָּהוּ, אֶתָּא חַד בַּר נֶשׁ וְחַד מְטוּלָא דְחַמְרָא קַמִּיָּה וְעָאֵל בְּבֵיתָא. אֲדַהֲכִי, אָמַר רַבִּי יְהוּדָה לְרַבִּי יוֹסִי, הָא תְּגִינּוּ, דְדוֹד מְלֶכָא הָוָה מִתְנַמְנֵם כְּסוֹס, וְשִׁינִתִּיָּה זְעִיר, הִיךְ הָוָה קָם בְּפִלְגוֹת לִילָיָא. הָאִי שְׁעוּרָא זְעִיר

אִיהוּ וְלֹא הָוָה אֶתְעַר אֶפִּילוּ בַתְּלֹתוֹת לִילִיא.

מִתְעוֹרֵר אֶפְלוּ בְּשִׁלִּישׁ הַלֵּילָה?

אָמֹר לִיה, בְּשַׁעֲתָא דְעָאֵל לִילִיא, הָוָה יִתִּיב עִם כָּל רַבְרָבֵי בֵיתִיה וְדָאִין דִּינָא, וְעִסִיק בְּמִלֵּי דְאוֹרִיִּיתָא. וּלְבַתֵּר הָוָה נְאִים שִׁינְתִּיה עַד פְּלָגוֹת לִילִיא, וְקָם בְּפִלְגוֹת לִילִיא וְאֶתְעַר, וְאֶשְׁתַּדֵּל בְּפִלְחָנָא דְמֵאֲרִיָּה, בְּשִׁירִין וְתוֹשְׁבָחָן.

אָמֹר לוֹ, בְּשַׁעֲה שְׁנַנְס הַלֵּילָה, הִיָּה יוֹשֵׁב עִם כָּל גְּדוּלֵי בֵיתוֹ וְדָן אֶת הַדִּין וְעוֹסֵק בְּדַבְרֵי תוֹרָה, וְאַחַר כִּד הִיָּה יִשְׁן שְׁנָתוֹ עַד חֲצוֹת הַלֵּילָה, וְקָם בְּחֲצוֹת הַלֵּילָה וּמִתְעוֹרֵר, וּמִשְׁתַּדֵּל בְּעִבּוּדַת רַבּוֹנוֹ בְּשִׁירִים וְתִשְׁבָּחוֹת.

אֲדַהְכִי אָמֹר (דף רז ע"א) הֵהוּא בַר נֶשׁ, וְכִי הָאִי מוֹלָה דְקֶאֱמֹרִיתוֹ, הִכִּי הוּא. רְזָא דְמִלְהָה הִכָּא, דְהָא דְוֹד מִלְכָּא חֵי וְקִיָּים לְעֵלָם וְלְעֵלְמֵי עֵלְמִין. וְוֹד מִלְכָּא הָוָה נְטִיר כָּל יוֹמוֹי דְלָא יִטְעֵם טְעֵם מִיִּתְהָ. בְּגִין דְשִׁינְתָּא חַד מְשִׁתִּין בְּמִיתְהָ אִיהוּ. וְוֹד בְּגִין דּוֹכְתִּיה דְאִיהוּ חֵי, לֹא הָוָה נְאִים אֶלָּא שִׁיִּתִּין נְשָׁמִי. דְעַד שְׁתִּין נְשָׁמִי חֶסֶד חַד, אִיהוּ חֵי. מִתְמָן וְלִהְלָאָה, טְעֵים בַר נֶשׁ טְעֵמָא דְמוֹתָא, וְשִׁלִּט בֵּיה סְטְרָא דְרוּחַ מְסֻאָבָא וְכוּ'.

בִּינְתִּים אָמֹר הָאִישׁ הֵהוּא, וְכִי הַדְּבַר הָזֶה שְׂאֲתָם אוֹמְרִים הוּא כִּד? סוּד הַדְּבַר יֵשׁ כְּאֵן, שְׁהֵנָּה דְוֹד הַמְּלֶכֶד חֵי וְקִיָּים לְעוֹלָם וְלְעוֹלְמֵי עוֹלָמִים, וְוֹד הַמְּלֶכֶד הִיָּה שׁוֹמֵר כָּל יְמָיו שְׁלֹא יִטְעֵם טְעֵם מִיִּתְהָ, מְשוּם שְׁהֵשְׁנָה אֶחָד מְשִׁשִּׁים בְּמִיתְהָ הִיא, וְוֹד, מְשוּם מְקוֹמוֹ שְׁהוּא חֵי, לֹא הִיָּה יִשְׁן אֶלָּא שְׁשִׁים נְשִׁמוֹת, שְׁעַד שְׁשִׁים נְשִׁמוֹת חֶסֶד אַחַת הוּא חֵי, מְשִׁם וְהִלָּאָה טוֹעֵם אָדָם טְעֵם מִיִּתְה וְשׁוֹלֵט בּוֹ הַצַּד שֶׁל רוּחַ הַטְּמָאָה וְכוּ'.

אָתוּ רַבִּי יְהוּדָה וְרַבִּי יוֹסִי וְנִשְׁקוּהָ, אָמְרוּ לִיה, מַה שְׁמֵךְ. אָמֹר לְהוֹן, חֲזַקִּיָּה. אָמְרוּ לִיה, יִתְיִישֵׁר חִילְךָ וְיִתְתַקַּף אוֹרִיִּיתְךָ. יִתִּיבוּ. אָמֹר רַבִּי יְהוּדָה, הוֹאִיל וְשִׁרִית, אִימָא לֹן מַהֲנִי רְזִין עֲלֵאִין דְקֶאֱמֹרְתָ וְכוּ'.

בְּאֹר רַבִּי יְהוּדָה וְרַבִּי יוֹסִי וְנִשְׁקוּהוּ. אָמְרוּ לוֹ, מַה שְׁמֵךְ? אָמֹר לְהֵם, חֲזַקִּיָּה. אָמְרוּ לוֹ, יִישֵׁר כַּחַד וְתִתְחַזַּק תוֹרַתְךָ. יִשְׁבוּ. אָמֹר רַבִּי יְהוּדָה, הוֹאִיל וְהִתְחַלַּתְתָּ, אָמֹר לָנוּ מַעֲתָה סוּדוֹת עֲלִיוֹנִים שְׂאֲמֹרְתָ וְכוּ'.

אֲדַהְכִי אֶתָּא רַבִּי אֶלְעָזָר, כִּיִּין דְחֵמָא לוֹן אָמֹר, וְדָאִי שְׂכִינְתָּא הִכָּא. אָמֹר לְהוֹן בְּמֵאִי עִסְקִיתוּ. אָמְרוּ לִיה (דף רז ע"ב) כָּל עוֹבְדָא. אָמֹר, וְדָאִי שְׁפִיר קֶאֱמֹר.

בִּינְתִּים בָּא רַבִּי אֶלְעָזָר. כִּיִּין שְׁרָאָה אוֹתָם, אָמֹר, וְדָאִי שְׁהִשְׁכִּינָה כְּאֵן. אָמֹר לְהֵם, בְּמָה עִסְקִיתָם? אָמְרוּ לוֹ אֶת כָּל הַמַּעֲשָׂה. אָמֹר, וְדָאִי שְׁיָפָה אָמֹר.

אֲרָךְ יָמִים בִּימִינָה בְּשִׁמְאֵלָה עֶשֶׂר וְכָבוֹד
(זוהר וישב קצ ע"א)

בֵּא רְאֵה מִה כְּתוּב, (משלי ג) אֲרָךְ יָמִים
בִּימִינָה בְּשִׁמְאֵלָה עֶשֶׂר וְכָבוֹד. אֲרָךְ
יָמִים בִּימִינָה - מִי שֶׁהוֹלֵךְ לִימּוֹן הַתּוֹרָה,
אֲרָךְ שָׁל חַיִּים הוּא לְעוֹלָם הַבָּא, שְׁזוֹכָה
שָׁם לְכָבוֹד הַתּוֹרָה, שֶׁהוּא כְּבוֹד וְכֹתֵר
לְהִתְעַטֵּר עַל הַכֹּל, שֶׁפִּתְרָה הַתּוֹרָה הוּא
בְּעוֹלָם הַהוּא. בְּשִׁמְאֵלָה עֶשֶׂר וְכָבוֹד -
בְּעוֹלָם הַזֶּה, שָׂאֵף עַל גַּב שְׂאִינוּ מִתְעַסֵּק
בֶּה לְשִׁמְהָ, זוֹכָה בְּעוֹלָם הַזֶּה לְעֶשֶׂר
וְכָבוֹד.

שְׁהָרֵי רַבֵּי חַיִּיא, כַּאֲשֶׁר בָּא מְשֻׁם לְאָרְץ
יִשְׂרָאֵל, קָרָא בַּתּוֹרָה, עַד שֶׁהָיוּ
פְּנֵי מַאֲרִים כְּמוֹ הַשְּׁמֶשׁ, וְכִשְׁהָיוּ
עוֹמְדִים לְפָנָיו כָּל אוֹתָם שֶׁעָסְקוּ בַּתּוֹרָה,
הָיָה אוֹמֵר: זֶה הַשְּׁתַּדֵּל בַּתּוֹרָה לְשִׁמְהָ, וְזֶה
לֹא הַשְּׁתַּדֵּל לְשִׁמְהָ. וְהָיָה מִתְפַּלֵּל עַל
אוֹתוֹ שֶׁמִּתְעַסֵּק לְשִׁמְהָ, שֶׁכֶּף יִהְיֶה תְּמִיד
וְיִזְכָּה לְעוֹלָם הַבָּא. וּמִתְפַּלֵּל עַל אוֹתוֹ
שֶׁלֹּא הִתְעַסֵּק לְשִׁמְהָ, שֶׁיִּבֹּא לְהִתְעַסֵּק
בֶּה לְשִׁמְהָ וְיִזְכָּה לְחַיֵּי עוֹלָם.

יוֹמָא חַד, חֲמָא חַד תַּלְמִיד דְּהוּהָ לְעֵי
בְּאוּרִייתָא, וְאַנְפוּי מוֹרִיקָן. אָמַר,
וְדָאֵי מְהֵרָה בְּחֻטְאָה אִיהוּ דְנָא. אַחִיד
לִיָּה לְקַמִּיָּה, וְאַמְשִׁיף עֲלֵיהָ בְּמַלְיָן
דְּאוּרִייתָא, עַד דְּאַתֵּיִישְׁב רֻחַיָּה בְּגוּיָּה. מִן
הָהוּא יוֹמָא וְלְהִלָּאָה, שׁוּי עַל רֻחַיָּה, דְּלֹא
יְרַדֵּף בְּתֵר אִינוּן הִרְהוּרִין בִּישׁוּן, וְיִשְׁתַּדֵּל
בְּאוּרִייתָא לְשִׁמְהָ.

אָמַר רַבֵּי יוֹסִי, כְּשֶׁאֲדָם רוּאָה שְׁבָאִים
אֲלֵיו הִרְהוּרִים רָעִים, יִתְעַסֵּק

אֲרָךְ יָמִים בִּימִינָה בְּשִׁמְאֵלָה עֶשֶׂר וְכָבוֹד
(זוהר וישב קצ ע"א)

תָּא חַזִּי, מִה כְּתִיב, (משלי ג) אֲרָךְ יָמִים
בִּימִינָה בְּשִׁמְאֵלָה עֶשֶׂר וְכָבוֹד. אֲרָךְ
יָמִים בִּימִינָה, מָאן דְּאִזִּיל לִימִינָה
דְּאוּרִייתָא, אֲרָכָא דְחַיִּין אִיהוּ לְעַלְמָא
דְּאַתִּי. דְּזָכִי תַמְוֹן לִיקְרָא דְּאוּרִייתָא,
דְּאִיהוּ יְקָרָא וְכֹתֵרָא, לְאַתְעַטְרָא עַל כָּלָא.
דְּכֹתֵרָא דְּאוּרִייתָא בְּהוּא עַלְמָא אִיהוּ.
בְּשִׁמְאֵלָה עֶשֶׂר וְכָבוֹד, בְּהָאֵי עַלְמָא, דְּאָף
עַל גַּב דְּלֹא אִתְעַסֵּק בֶּה לְשִׁמְהָ, זְכִי בְּהָאֵי
עַלְמָא בְּעוֹתֵרָא וְיְקָרָא.

דְּהָא רַבֵּי חַיִּיא כַּד אָתָא מְהֵתָם לְאַרְעָא
דְּיִשְׂרָאֵל, קָרָא בְּאוּרִייתָא, עַד דְּהוּוּ
אַנְפוּי נְהִירִין כְּשִׁמְשָׁא. וְכַד הוּוּ קְוִימִין
קַמִּיָּה כָּל אִינוּן דְּלְעָאן בְּאוּרִייתָא. הָוָה
אָמַר, דָּא אִשְׁתַּדֵּל בְּאוּרִייתָא לְשִׁמְהָ, וְדָא
לֹא אִשְׁתַּדֵּל לְשִׁמְהָ, וְהוּוּ צְלִי עַל הָהוּא
דְּאַתְעַסֵּק לְשִׁמְהָ, דְּלִיָּהוּ כִּי תְדִיר, וְיִזְכִּי
לְעַלְמָא דְּאַתִּי. וְצְלִי עַל הָהוּא דְּלֹא
אַתְעַסֵּק בֶּה לְשִׁמְהָ, דְּיִתִּי לְאַתְעַסְקָא בֶּה
לְשִׁמְהָ, וְיִזְכִּי לְחַיֵּי עַלְמָא.

יוֹמָא חַד, חֲמָא חַד תַּלְמִיד דְּהוּהָ לְעֵי
בְּאוּרִייתָא, וְאַנְפוּי מוֹרִיקָן. אָמַר,
וְדָאֵי מְהֵרָה בְּחֻטְאָה אִיהוּ דְנָא. אַחִיד
לִיָּה לְקַמִּיָּה, וְאַמְשִׁיף עֲלֵיהָ בְּמַלְיָן
דְּאוּרִייתָא, עַד דְּאַתֵּיִישְׁב רֻחַיָּה בְּגוּיָּה. מִן
הָהוּא יוֹמָא וְלְהִלָּאָה, שׁוּי עַל רֻחַיָּה, דְּלֹא
יְרַדֵּף בְּתֵר אִינוּן הִרְהוּרִין בִּישׁוּן, וְיִשְׁתַּדֵּל
בְּאוּרִייתָא לְשִׁמְהָ.

אָמַר רַבֵּי יוֹסִי, כַּד חֲמִי בַר נֶשׁ דְּהִרְהוּרִין
בִּישׁוּן אִתֵּיִין לְגַבִּיָּה, יִתְעַסֵּק

בתורה, ואז יעברו מִמֶּנּוּ. אמר רבי אלעזר, כְּשֵׁאוֹתוֹ הֵצַד הָרַע בָּא לְפָתוֹת אֶת הָאָדָם, יִמְשֹׁךְ אוֹתוֹ לַתּוֹרָה, וַיִּפְרֹד מִמֶּנּוּ.

באורייתא, וכדין יתעברון מניה. אמר רבי אלעזר, כִּד הוּא סְטָרָא בִישָׁא אֲתִי לְמִפְתֵי לִיָּה לְבַר נֶשׁ, יְהֵא מְשִׁיךְ לִיָּה לְגַבֵי אוֹרֵייתָא, וַיִּתְפָּרֵשׁ מִנִּיהָ.

בא ראה, שהנה שנינו, שכאשר הצד הרע הזה עומד לפני הקדוש ברוך הוא להשטין על העולם משום מעשים רעים, הקדוש ברוך הוא חס על העולם, ונותן עצה לבני אדם להנצל מִמֶּנּוּ, ולא יוכל לשלט עליהם ולא על מעשיהם. ומה היא העצה? להשתדל בתורה, ונצולים מִמֶּנּוּ. מִנֵּינן לָנוּ? שְׁכַתּוֹב (שם ו) כי גר מצנה ותורה אור ודרך חיים תוכחות מוסר. מה כתוב אחריו? לשמרך מאשת רע מחלקת לשון נכריה.

תא חזי, דהא תנינו, דכד האי סטרא בישא קיימא קמיה דקדשא בריך הוא לאסטאה על עלמא בגין עובדין בישין. קדשא בריך הוא חס על עלמא, ויהיב עיטא לבני נשא, לאשתזבא מניה. ולא יכיל לשלטאה עליהון ולא על עובדיהון, ומאי איהו עיטא, לאשתדלא באורייתא, ואשתזבו מניה. מנלן, דכתיב, (משלי ו) כי גר מצנה ותורה אור ודרך חיים תוכחות מוסר. מה כתיב בתריה לשמרך מאשת רע מחלקת לשון נכריה.

זהו צד הטמאה. הצד האחר - שעומד תמיד לפני הקדוש ברוך הוא להשטין על חטאי בני האדם, ועומד תמיד להשטין למטה לבני אדם. עומד תמיד למעלה כדי להזכיר חטאי בני האדם ולהשטין להם על מעשיהם, ומשום שנתנו ברשותו, כמו שעשה לו לאיוב.

ודא הוא סטרא מסאבא, סטרא אחרא. דאיהי קיימא תדיר קמיה קדשא בריך הוא, לאסטאה על חוביהון דבני נשא. וקיימא תדיר לאסטאה לתתא לבני נשא. קיימא תדיר לעילא, בגין לאדכרא חוביהון דבני נשא, ולאסטאה לון על עובדיהון. ובגין דאתיהיבו ברשותיה, כמה דעבד ליה לאיוב.

וכן עומד עליהם להשטין את ישראל ולהזכיר חטאיהם בכל מה שעשו באותן הפעמים שהקדוש ברוך הוא עומד עליהם בדין, אזי עומד להשטין להם ולהזכיר חטאיהם, והקדוש ברוך הוא חס על ישראל ונותן להם עצה להנצל מִמֶּנּוּ, ובמה? בשופר, ביום של ראש השנה, וביום הכפורים בשעיר

וכן קיימא עליהו לאסטאה דישראל ולאדכרא חוביהון בכל מה דעבדו, באינון זמנין דקדשא בריך הוא קיימא עליהו בדניא. כדין קאים לאסטאה לון ולאדכרא חוביהון. וקדשא בריך הוא חס עליהו דישראל, ויהיב לון עיטא לאשתזבא מניה. ובמה, בשופר ביומא דראש השנה, וביומא דכפורי בשעיר

הַמְשַׁתְּלַח שְׁנוֹתָנִים לוֹ, כְּדֵי לְהַפְרֵד מֵהֶם וּלְהַשְׁתַּדֵּל בְּאוֹתוֹ הַחֶלֶק שְׁלוֹ, וְהָרִי בְּאֶרְוָה.

בֵּא רְאֵה מָה פְּתוּב, (שם ה) רְגֵלְיָהּ יְרֻדוֹת מְנוֹת שְׁאוּל צְעָדֶיהָ יִתְמַכּוּ. וּבְסוּד הָאֶמּוֹנָה מָה פְּתוּב? (שם ג) דְּרָכֶיהָ דְּרָכֵי נַעַם וְכָל נְתִיבֹתֶיהָ שְׁלוֹם. וְאֵלוֹ הֵם דְּרָכֵי וְשִׁבְלֵי הַתּוֹרָה, וְהַכֵּל אֶחָד. זֶה שְׁלוֹם וְזֶה מְנוֹת, וְהַכֵּל הַפּוֹכִים זֶה מְזֻהָ.

אֲשֶׁרֵי חֶלְקֶם שֶׁל יִשְׂרָאֵל שְׁנִדְבָקִים בְּקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא פְּרָאוֹי וְנוֹתֵן לָהֶם עֶצֶה לְהִנְצֵל מִכָּל הַצְּדָדִים הָאֲחֵרִים שֶׁל הָעוֹלָם, מִשּׁוּם שֶׁהֵם עִם קְדוּשׁ לְנַחֲלָתוֹ וְחֻלְקוֹ, וְעַל כֵּן נוֹתֵן לָהֶם עֶצֶה בְּכָל. אֲשֶׁרֵיהֶם בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא.

בְּזִכּוֹת מְחִילָה לְמִי שֶׁהֲרַע לוֹ

(זוהר מקץ רא ע"ב)

רַבִּי אֲבָא הִזְהִיב עַל שְׁעַר הַכְּנִיסָה שֶׁל לוֹד. רְאֵה אִישׁ אֶחָד שֶׁהִזְהִיב בָּא, וְיָשָׁב עַל בְּלִיטָה בְּצַד הַהָר, וְהִזְהִיב עֵינָי מִן הַדֶּרֶךְ, וְיָשָׁב וְיָשָׁן שָׁם. בִּינְתִים רְאֵה נָחַשׁ אֶחָד שֶׁהִזְהִיב בָּא אֵלָיו. יֵצֵא קוֹסְטָפָא דְגוֹרְדָנָא (מִין שְׂרָץ) וְהִרְגֵּן אֶת הַנְּחָשׁ. כְּשֶׁהִתְעוֹרֵר אוֹתוֹ הָאִישׁ, רְאֵה אֶת אוֹתוֹ הַנְּחָשׁ כְּנִגְדּוֹ שֶׁהִזְהִיב מֵת. הִזְדַּקֵּף אוֹתוֹ הָאִישׁ, וְנִפְלָה אוֹתוֹ הַבְּלִיטָה לְעַמֵּק שֶׁתַּחְתָּיהָ וְנִצּוֹל.

בֵּא אֵלָיו רַבִּי אֲבָא, אָמַר לוֹ, אָמַר לִי מָה מַעֲשִׂיךָ, שֶׁהָרִי הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא

הַמְשַׁתְּלַח דִּיהִבִּין לֵיהּ, בְּגִין לְאֵתְפְּרָשׁ מְזַיְיָהוּ, וְלֹא שֶׁתִּדְלַא בַּהּ הוּא חוֹלְקִיהּ, וְהָא אוֹקְמוּהָ.

תָּא חֲזִי, מָה כְּתִיב, (משלי ה) רְגֵלְיָהּ יְרֻדוֹת מְנוֹת שְׁאוּל צְעָדֶיהָ יִתְמַכּוּ. וּבְרָזָא דְמַהִימְנוּתָא מָה כְּתִיב, (משלי ג) דְּרָכֶיהָ דְּרָכֵי נַעַם וְכָל נְתִיבֹתֶיהָ שְׁלוֹם. וְאֵלִין אֵינְנוּ אֲרַחֲיוּן וְשִׁבְלִין דְּאוּרִייתָא, וְכֹלָא חַד. הָאִי שְׁלוֹם וְהָאִי מְנוֹת, וְכֹלָא הַפִּיכּוֹן דָּא מִן דָּא.

זְכָאָה חוֹלְקָהוֹן דִּישְׂרָאֵל, דְּאֵינְנוּ מִתְדַבְּקִין בֵּיהּ בְּקְדוּשָׁא בְּרִיךְ הוּא כְּדָקָא חֲזִי, וְיַהִיב לוֹן עֵיטָא לְאֲשֶׁתְּזָבָא מִכָּל סְטְרִין אַחֲרֵינוּן דְּעֵלְמָא. בְּגִין דְּאֵינְנוּ עִמָּא קְדִישָׁא לְאַחֲסִנְתֵּיהּ וְחוֹלְקִיהּ, וְעַל דָּא יַהִיב לוֹן עֵיטָא בְּכֹלָא. זְכָאִין אֵינְנוּ בְּעֵלְמָא דִּין, וּבְעֵלְמָא דְּאֵתִי.

בְּזִכּוֹת מְחִילָה לְמִי שֶׁהֲרַע לוֹ

(זוהר מקץ רא ע"ב)

רַבִּי אֲבָא הָוָה יִתִּיב אֲתַרְעָא דְאַבְבָּא דְלוֹד, חֲמָא חַד בַּר נָשׁ דְּהָוָה אֶתִּי, וְיִתִּיב בְּחַד קוֹלְטָא דְתֵלָא דְאַרְעָא, וְהָוָה לְאִי מְאַרְחָא, וְיִתִּיב וְנָאִים תַּמּוּן. אֲדַהֲכִי חֲמִי חַד חוּיָא, דְּהָוָה אֶתִּי לְגַבִּיָּהּ, נִפְקַן קוֹסְטָפָא דְגוֹרְדָנָא, וְקִטִּיל לֵיהּ לְחוּיָא. כַּד אֲתַעַר הֵהוּא בַר נָשׁ, חֲמָא הֵהוּא חוּיָא לְקַבְלֵיהּ, דְּהָוָה מֵית. אֲזַדְקַף הֵהוּא בַר נָשׁ, וְנִפְלַל הֵהוּא קוֹלְטָא לְעוּמְקָא דְתַחְתּוּתוּי וְאַשְׁתַּזִּיב.

אָתָּא רַבִּי אֲבָא לְגַבִּיָּהּ, אָמַר לֵיהּ, אֵימָא לִי מָאן עוֹבְדֵךְ. דְּהָא קְדוּשָׁא בְּרִיךְ

הַרְחִישׁ לָךְ שְׁנֵי הַנְּסִים הַלְלוּ שְׂאִינָם לְחַנּוּם? אֱמֹר לוֹ אוֹתוֹ הָאִישׁ, כָּל יָמֵי לֹא שָׁלֵם לִי אִישׁ רָע בְּעוֹלָם שְׁלֹא הִתְפַּיֶּסְתִּי עִמּוֹ וּמְחַלְתִּי לוֹ. וְעוֹד, אִם לֹא יְכַלְתִּי לְהִתְפַּיֶּס עִמּוֹ, לֹא עָלִיתִי עַל מְטָתִי עַד שְׁמַחְלְתִּי לוֹ וּלְכֹל אוֹתָם שֶׁצָּעְרוּ אוֹתִי, וְלֹא חֲשַׁשְׁתִּי כָּל הַיּוֹם לְאוֹתוֹ הֶרַע שֶׁשָּׁלַם לִי, וְלֹא דִי לִי יָזָה, אֲלֵא שְׂמֹאוֹתוֹ הַיּוֹם וְהַלָּא הַשְׁתַּדְּלִתִּי לַעֲשׂוֹת עִמָּהֶם טוֹב.

בְּכָה רַבִּי אַבָּא וְאָמַר, מַעֲשִׂיו שֶׁל זֶה הֵם יוֹתֵר מִיּוֹסֵף, שְׂיֹסֵף הָיוּ אַחֲיוֹ וְדָאֵי, וְהָיָה לוֹ לְרַחֵם עֲלֵיהֶם, אֲבָל מָה שֶׁזָּה עָשָׂה - יוֹתֵר מִיּוֹסֵף, נֶאֱמָר הוּא שֶׁהִקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא יְרַחֵשׁ לוֹ גַּם עַל גַּם.

פְּתַח וְאָמַר, (שם י) הוֹלֵךְ בְּתָם יֵלֵךְ בְּטַח וּמַעֲקֵשׁ דְּרָכָיו יִנְדַע. הוֹלֵךְ בְּתָם יֵלֵךְ בְּטַח - זֶה הָאָדָם הַהוּא שֶׁהוֹלֵךְ בְּדַרְכֵי הַתּוֹרָה, יֵלֵךְ בְּטַח - שְׁלֹא יְכוּלִים נִזְקֵי הָעוֹלָם לְהַרְעֵה לּוֹ. וּמַעֲקֵשׁ דְּרָכָיו יִנְדַע - מִי יִנְדַע? זֶה הוּא מִי שֶׁסּוֹטָה מְדַרְגֵּךְ הָאָמֶת וְרוֹצֵה לְגַבּוֹת מִחִבְרוֹ, יִנְדַע. מָה זֶה יִנְדַע? הוּא יִכַּר בְּעֵינָיו כָּל בְּעָלֵי הַדִּין שֶׁלֹּא יֵאבֹד מֵהֶם הַדְּמוּת שֶׁל אוֹתוֹ הָאָדָם, כְּדִי לְהַבִּיא אוֹתוֹ לְמִקּוֹם שֶׁיִּנְקָמוּ מִמּוֹנוֹ, וּמִשׁוּם כֶּף יִנְדַע.

וּבֵא וּרְאֵה, אוֹתוֹ שֶׁהוֹלֵךְ בְּדַרְגֵּךְ אָמֶת, הִקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מְכַסֶּה עָלָיו כְּדִי שְׁלֹא יִנְדַע וְלֹא יִכַּר לְבַעֲלֵי הַדִּין, אֲבָל מַעֲקֵשׁ דְּרָכָיו יִנְדַע וְיִכַּר לָהֶם. אֲשֶׁרִי

הוּא רַחֵשׁ לָךְ אֲלֵיךְ תִּרְיָן נִסִּין, לֹא אֵינּוֹן לְמַגְנָא. אֱמֹר לִיָּה הֵהוּא בַר נֶשׁ, כָּל יוֹמָאֵי לֹא אֲשִׁלִּים לִי בַר נֶשׁ בִּישָׂא בְּעַלְמָא, דְּלֹא אִתְפַּיֶּסְנָא בְּהַדְיָה, וּמְחִילְנָא לִיָּה. וְתוּ, אִי לֹא יְכִילְנָא לְאִתְפַּיֶּסָא בְּהַדְיָה, לֹא סְלִיקְנָא לְעַרְסִי, עַד דְּמְחִילְנָא לִיָּה, וּלְכֹל אֵינּוֹן דְּמִצְעָרוּ לִי, וְלֹא חִישְׁנָא כָּל יוֹמָא לְהַהוּא בִּישָׂא דְאֲשִׁלִּים לִי. וְלֹא דִי לִי דָא, אֲלֵא דְמַהְהוּא יוֹמָא וּלְהַלָּאָה, אֲשֶׁתְּדַלְנָא לְמַעַבְדַּ עִמּוּהוֹן טְבָא.

בְּכָה רַבִּי אַבָּא וְאָמַר, יִתִּיר עוֹבְדוֹי דְּדִין מִיּוֹסֵף, דִּיּוֹסֵף הוּוּ אַחֲיוֹ וְדָאֵי, וְהוּא לִיָּה לְרַחֵמָא עָלוּי. אֲבָל מָה דְעַבִּיד דָּא, יִתִּיר הוּא מִיּוֹסֵף. יְאוֹת הוּא דְקוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא יְרַחֵשׁ לִיָּה נִיסָא עַל נִיסָא.

פְּתַח וְאָמַר, (משלי י) הוֹלֵךְ בְּתָם יֵלֵךְ בְּטַח וּמַעֲקֵשׁ דְּרָכָיו יִנְדַע. הוֹלֵךְ בְּתוֹם יֵלֵךְ בְּטַח, דָּא הֵהוּא בַר נֶשׁ, דְּאֲזִיל בְּאַרְחִין דְּאוֹרֵייתָא. יֵלֵךְ בְּטַח, דְּלֹא יְכִילוּ נִזְקֵי דְעַלְמָא לְאַבְאָשָׂא לִיָּה. וּמַעֲקֵשׁ דְּרָכָיו יִנְדַע, מָאן יִנְדַע. דָּא הוּא מָאן דְּאִסְטִי מְאַרְחָא דְקִשׁוּט, וּבְעֵי גַבִּי דְחִבְרִיָּה. יִנְדַע, מָהוּ יִנְדַע, יִשְׁתַּמּוֹדַע אִיְהוּ בְּעֵינֵיהוֹן דְּכָל מְאָרִי דְּדִינָא, דְּלֹא יִתְאַבִּיד מִזְיָהוּ דִּיּוֹקְנָא דְהַהוּא בַר נֶשׁ. בְּגִין לְאִיְתָאָה לִיָּה לְאַתְרָא דִּינְקָמוֹן מִזְיָה, וּבְגִין כֶּף יִנְדַע.

וְתָא תְּזִי, הֵהוּא דְאֲזִיל בְּאַרְחָ קִשׁוּט, קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא חֲפִי עָלֵיהּ, בְּגִין דְּלֹא אִתְיִנְדַע, וְלֹא אֲשֶׁתַּמּוֹדַע, לְגַבִּי מְאָרִיְהוֹן דְּדִינָא. אֲבָל מַעֲקֵשׁ דְּרָכָיו יִנְדַע,

אוֹתָם בְּנֵי הָאָדָם שֶׁהוֹלְכִים בְּדֶרֶךְ אֶמֶת
וְהוֹלְכִים לְבִטָּח עַל הָעוֹלָם, שֶׁהֵם אֵינָם
פּוֹחֲדִים בְּעוֹלָם הַזֶּה וְלֹא בְּעוֹלָם הַבָּא.

הָיוּ דָן אֶת חֲבֵרָךְ לְכַף זִכּוֹת

(זוהר מקץ רד ע"ב)

רַבִּי חֲיִיא וְרַבִּי יוֹסִי הָיוּ הוֹלְכִים בְּדֶרֶךְ.
בֵּינֵיהֶם רָאוּ אִישׁ אֶחָד שֶׁהָיָה בָּא
מֵעֵטֶף בְּעֵטוֹף שֶׁל מִצְוָה וְכָלִי זֵן קְשׁוּרִים
תַּחְתָּיו. אָמַר רַבִּי חֲיִיא, הָאִישׁ הַזֶּה, אֶחָד
מִן הַשְּׂנִיִּים יֵשׁ בּוֹ - אוֹ שֶׁהוּא צְדִיק שְׁלֵם,
אוֹ שֶׁהוּא בְּשִׁבִיל לְרִמּוֹת אֶת בְּנֵי הָעוֹלָם.

אָמַר לוֹ רַבִּי יוֹסִי, הָרִי הַחֲסִידִים
הָעֲלִיּוֹנִים אִמְרוּ, הָיוּ דָן כָּל אָדָם
לְכַף זִכּוֹת. הִנֵּה שְׂנִינּוּ, אָדָם שִׁיּוּצָא לְדֶרֶךְ,
יִתְכַּוֵּן לְשִׁלְשָׁה דְבָרִים - לְדוֹרוֹן, לְקַרְבָּא,
וְלִתְפִלָּה. מַנֵּינן לָנוּ? מֵיַעֲקֹב. שֶׁהָרִי הוּא
הַתְּכַוֵּן לְשִׁלְשַׁת אֵלּוּ, וְזָרוּ עֲצָמוּ לְדוֹרוֹן,
לְקַרְבָּא וְלִתְפִלָּה. וְהָאִישׁ הַזֶּה הוּא הוֹלֵךְ
בְּדֶרֶךְ, הִנֵּה יֵשׁ בּוֹ עֵטוֹף שֶׁל מִצְוָה
לְתַפְלָה, וְהִנֵּה בּוֹ כָּלִי זֵן לְקַרְבָּא. כִּיּוֹן שִׁישׁ
בּוֹ שְׁנֵי אֵלֶּה, הַשְּׁלִישִׁי אֵין לְרַדְף אַחֲרֵיהֶּ.

כְּשֶׁקָּרַב אֲלֵיהֶם, נִתְּנוּ לוֹ שְׁלוֹם וְלֹא
הִשִּׁיב לָהֶם. אָמַר רַבִּי חֲיִיא,
הִנֵּה אֶחָד מֵאוֹתָם הַשְּׂנִיִּים שֶׁרְאוּיִם לְהִיּוֹת
בּוֹ - אֵין בּוֹ, שֶׁהָרִי לֹא תִקַּן עֲצָמוֹ לְדוֹרוֹן,
וּבְדוֹרוֹן כָּלוּל הַשְּׁלוֹם. אָמַר רַבִּי יוֹסִי, אוּלַי
הִיָּה מִשְׁתַּדֵּל בְּתַפְלָתוֹ, אוֹ שֶׁמְרַחֵשׁ
תַּלְמוּדוֹ כְּדֵי שֶׁלֹּא יִשְׁכַּח אוֹתוֹ.

הִלְכוּ יַחַד, וְלֹא דִבַּר אוֹתוֹ הָאִישׁ עִמָּהֶם.
אַחַר כֵּךְ נִשְׁמְטוּ רַבִּי חֲיִיא וְרַבִּי

וַיִּשְׁתַּמּוּדַע לְגַבְיֵיהוּ. זָכָאִין אֵינּוֹן בְּנֵי נִשְׂאָ
דְאִזְלֵי בְּאַרְחַ קְשׁוּט, וְאִזְלֵי לְרוּחְצָן עַל
עַלְמָא. דְלֹא דְחִלֵּי אֵינּוֹן בְּעַלְמָא דִּין, וְלֹא
בְּעַלְמָא דְאִתֵּי.

הָיוּ דָן אֶת חֲבֵרָךְ לְכַף זִכּוֹת

(זוהר מקץ רד ע"ב)

רַבִּי חֲיִיא וְרַבִּי יוֹסִי הָיוּ אִזְלֵי בְּאַרְחָא,
אֲדַהְקֵי חֲמוּ חַד בַּר נִשׁ דְּהָהָה אֲתֵי,
מֵתַעֲטָף בְּעֵטוֹפָא דְמִצְוָה וְכָלִי זֵינִין
קְשׁוּרִין תַּחְתּוּתָיו. אָמַר רַבִּי חֲיִיא, בַּר נִשׁ
דִּין, חַד מוֹתְרִין אִיתַּ בֵּיהּ. אוֹ זָכָאֵה שְׁלֵים
אִיהוּ, אוֹ לְרִמָּאָה (אָת) בְּנֵי עַלְמָא אִיהוּ.

אָמַר לִיהֵ רַבִּי יוֹסִי, הָא חֲסִידֵי עֲלִיּוֹנִין
אִמְרוּ, הָיוּ דָן לְכָל בַּר נִשׁ לְזָכוֹ. הָא
תְּנִינּוּ, בַּר נִשׁ דְּנַפִּיק לְאַרְחָא, יִתְפּוּין
לְתַלַּת מַלְיָן. לְדוֹרוֹן, לְקַרְבָּא, לְצִלוּתָא.
מִנְלָן מֵיַעֲקֹב, דְּהָא לְתַלַּת אֵלִין אֲתַכּוּוּן,
וְזָרוּ גְרַמְיָה לְדוֹרוֹן, לְקַרְבָּא, לְצִלוּתָא.
וְהָאִי בַר נִשׁ, אִזְלֵי בְּאַרְחָא אִיהוּ. הָא בֵּיה
עֵטוֹפָא דְמִצְוָה, לְצִלוּתָא. וְהָא בֵּיה כָּלִי
זֵינִין, לְקַרְבָּא. כִּיּוֹן דְּתַרְוִין אֵלִין אִיתַ בֵּיהּ,
תְּלִיתָאָה לֹא לְמַרְדָּף אַבְתַּרְהָ.

כַּד קָרִיב לְגַבְיֵיהוּ, יַהֲבוּ לִיהֵ שְׁלָם וְלֹא
אָתִיב לוֹן. אָמַר רַבִּי חֲיִיא, הָא חַד
מֵאֵינּוֹן (דָּף רַה ע"א) תַּרְוִין, דְּאִתְחַזְּוּין לְמָהִי
בֵּיה לִית בֵּיה, דְּהָא לֹא אֲתַקִּין גְּרַמְיָה
לְדוֹרוֹן, וּבְדוֹרוֹן שְׁלָמָא כָּלִיל בֵּיה. אָמַר
רַבִּי יוֹסִי, דִּילְמָא אִיהוּ מִשְׁתַּדֵּל בְּצִלוּתֵיהּ,
אוֹ מְרַחֵשׁ תַּלְמוּדֵיהּ בְּגִין דְּלֹא יַעֲקֹר לִיהֵ.

אִזְלֵי כְּחֻדָּא, וְלֹא מַלִּיל הֵהוּא בַּר נִשׁ
בְּהַזְיָהוּ. לְבַתָּר אֲשַׁתְּמִיטוּ רַבִּי

יוסי והשתדלו בתורה. כיון שראה אותו האיש שמשתדלים היו בתורה, קרב אליהם ונתן להם שלום.

אמר להם, רבותי, במה חשדתם אותי כשנתתם לי שלום ולא השבתי לכם? אמר לו רבי יוסי, אולי היית אומר תפלה או מרחיש בתלמודך. אמר להם, הקדוש ברוך הוא ידון אתכם לכף זכות.

אבל אמר לכם, יום אחד הייתי הולך בדרך, מצאתי איש אחד והקדמתי לו שלום, ואותו איש היה שוֹדֵד, וקם עלי וצער אותי, ואלמלא שהתגברתי עליו הצטערתי. מאותו יום נדרתי שלא להקדים שלום, רק לאדם צדיק, אלא אם הכרתיו בראשונה, משום שיכול לצער אותי ויתגבר עלי בכח, משום שאסור להקדים שלום לאיש רשע, שכתוב (ישעיה מט) אין שלום אמר ה' לרשעים.

ואותה השעה שראיתי אתכם ונתתם לי שלום ולא השבתי לכם, חשדתי אתכם, משום שלא ראיתי בכם מצוה שראית בחוץ, וכמו כן הייתי חוזר על תלמודי, אבל עכשו שראיתי אתכם שאתם צדיקים, הנה הדרך מתקנת לפני.

בפטירת רשב"י נסתמו מעינות החכמה

(זוהר ויחי רטז ע"ב ריו ע"א)

אמר רבי יוסי, מן היום שהתעלה רבי שמעון מן מערתא, מלין (אליו) לא

חייא ורבי יוסי ואשתדלו באורייתא. כיון דחמא ההוא בר נש דהווי משתדלי באורייתא, קריב לגבייהו ויהיב לון שלם.

אמר לון, רבותי, במה חשדתון לי, בד יִהְיִיתו לי שלם, ולא אתיבנא לכו. אמר ליה רבי יוסי, דילמא צלותא הוית אמר, או מרחיש בתלמודך. אמר לון, קדשא בריך הוא ידיו לכו לכף זכו.

אבל אימא לכו. יומא חד הווינא אזיל בארחה, אשכחנא חד בר נש, ואקדמינא ליה שלם. והווא גברא הוה לסטים, וקם עלי, וצער לי. ואלמלא דאתתקנא ביה אצטערנא. מהווא יומא נדרנא, דלא לאקדמא שלם, בר לבר נש זכאה. אלא אי ידענא ביה בקדמייתא, בגין דיכיל לצערא לי, ויתתקף בי בחילא. בגין דאסיר לאקדמא שלם לבר נש חייבא. דכתבי, (ישעיה מט) אין שלום אמר יי לרשעים.

וההיא שעתא דחמינא לכו, ויִהְיִיתו לי שלם ולא אתיבנא לכו. חשידנא לכו. בגין דלא חמינא בכו מצוה דאתחזי לבר. והוינא כמו כן מהדר תלמודאי. אבל השתא דחמינא בכו דאתון זכאין, הא ארחה מתתקנא קדמי.

בפטירת רשב"י נסתמו מעינות החכמה

(זוהר ויחי רטז ע"ב ריו ע"א)

אמר רבי יוסי, מן יומא דאסתליק רבי שמעון מן מערתא, מלין (אליו) לא

לֹא נִתְפָּסוּ מִן הַחֲבָרִים וּבְסוּדוֹת עֲלוּנִים
הָיוּ מִסְתַּכְּלִים וּמִתְגַּלִּים מִבִּינֵיהֶם, כְּאֵלֹ
שֶׁנִּתְּנוּ בְּאוֹתָהּ שְׁעָה בְּהַר סִינַי, אַחַר
שְׁמֹת כְּתוּב (בראשית ה) וַיִּסְכְּרוּ מַעֲיִנוֹת
תְּהוֹם וְאַרְבּוֹת הַשָּׁמַיִם, וְהָיוּ הַחֲבָרִים
מִרְחָשִׁים דְּבָרִים, וְלֹא מִתְקַיְמִים בָּהֶם.

שְׁיוֹם אֶחָד הָיָה יוֹשֵׁב רַבִּי יְהוּדָה עַל
פִּתְחָהּ שֶׁל טְבַרְיָה וְרָאָה שְׁנֵי
גְמָלִים שְׁמַעְלִים בְּגִדֵי צֹמֵר מֵעַל
הַכְּתָפִים. נָפַל הַמִּשָּׂא שֶׁל בְּגִדֵי הַצֹּמֵר,
וּבָאוּ צִפְרִים, וְעַד שֶׁלֹּא הִגִּיעוּ עֲלֵיהֶם,
הִתְבַּקְּעוּ.

אַחַר כֵּן בָּאוּ כַּמָּה צִפְרִים, וְהָיוּ הוֹלְכִים
אַחֲרֵיהֶם, וְשָׁהוּ [וְזָרְקוּ] אוֹתָם
בְּסָלַע, וְלֹא הִתְבַּקְּעוּ, וְהָיוּ צוֹנְחִים לָהֶם
וְלֹא הָיוּ נִפְרָדִים. שְׁמַעוּ קוֹל אֶחָד עֹטֶרֶת
הָעֵטְרוֹת שׁוֹרָה בַּחֲשֻׁכָה וְהַבְּעָלִים בַּחוּץ.

עַד שֶׁהָיָה יוֹשֵׁב, עֵבֶר אִישׁ אֶחָד, הַשְּׂגִיחַ
בָּהֶם וְאָמַר, לֹא קָיָם זֶה מִה שֶׁכְּתוּב
(בראשית טו) וַיֵּרֶד הָעֵיט עַל הַפְּגָרִים וַיֵּשֶׁב
אֹתָם אֲבָרָם. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, וְהָרִי עֲשִׂינוּ
וְלֹא הִתְפָּרְדוּ. הַחֲזִיר רָאָשׁוֹ אוֹתוֹ הָאִישׁ
וְאָמַר, עֲדֵן לֹא מָרַט זֶה רָאָשׁוֹ שֶׁל אֲדוֹנָיו
וְעֲדֵן לֹא הִקְרִיחַ אֶת הַגְּבִירָה. רַץ אַחֲרָיו
שֶׁלְשָׁה מִיָּלִין וְלֹא אָמַר לוֹ. חֲלָשָׁה דַּעְתּוֹ
שֶׁל רַבִּי יְהוּדָה.

יוֹם אֶחָד נִרְדָּם תַּחַת עֵץ וְרָאָה בַּחֲלוּמוֹ
אַרְבַּע כְּנָפִים מִתְקַנְנוֹת וְעוֹלָה עֲלֵיהֶן
רַבִּי שְׁמַעוֹן וְסָפַר תּוֹרָה עִמּוֹ, וְלֹא הִשְׁאִיר

אֶתְכַסְּיָן מִן חֲבָרָא, וְרִזִין עֲלָיִן הוּוּ
מִסְתַּכְּלָן וְאֶתְגַּלִּיָן מִבִּינֵיהוּ, כְּאֵלֹ
אֶתְיָהִיבוּ הֵהִיא שְׁעֵתָא בְּטוֹרָא דְסִינַי.
בְּתַר דְשָׁכִיב כְּתִיב, (בראשית ח) וַיִּסְכְּרוּ
מַעֲיִנוֹת (דף ר"ז ע"א) תְּהוֹם וְאַרְבּוֹת
הַשָּׁמַיִם, וְהָיוּ חֲבָרֵיָא מִרְחָשֵׁן מְלִי, וְלֹא
מִתְקַיְמִי בָהוּ.

דְּיוֹמָא חַד הוּוּ יְתִיב רַבִּי יְהוּדָה, אֶפְתָּחָא
דְּטְבַרְיָה, וְחָמָא תְּרֵי גְמָלִי, דְּסָלְקִי
קִטְפִידָא מֵעֲלוּי דְכְתָפִין, נָפַל מִטּוֹלָא
דְּקִטְפִידָא, וְאֶתוּ צִפְרִי. וְעַד לֹא מָטוּ
עֲלֵיהוּ, אֶתְבַּקְּעוּ.

לְבַתָּר אֶתוּ כַּמָּה צִפְרִין, וְהוּוּ אֲזֵלִי
עֲלֵיהוּ, וְשָׁרוּ (נ"א וְשָׁרְאוּ) לֹון
בְּטְרִטִישָׁא, וְלֹא מִתְבַּקְּעִין. וְהוּוּ צְוֹנְחִין
לֹון, וְלֹא הוּוּ מִתְפָּרְשֵׁן. שְׁמַעוּ חַד קָלָא,
עֵטְרָא דְעֵטְרִין בְּקִדְרִין שְׂרִיא, וּמְרִיָה
לְבַר.

עַד דְּהוּוּ יְתִיב, עֵבֶר חַד גְּבָרָא, אֶשְׁגַּח
בָּהוּ. אָמַר, לֹא קָיָם דָּא, הָא דְכְתִיב,
(בראשית טו) וַיֵּרֶד הָעֵיט עַל הַפְּגָרִים וַיֵּשֶׁב
אוֹתָם אֲבָרָם. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, וְהָא
עֲבִידְנָא וְלֹא אֶתְפָּרְשֵׁן. אֶהְדֵּר רִישִׁיָה
הַהוּא גְבָרָא וְאָמַר, עַד לֹא מָרִיט דָּא
רִישִׁיָה דְמְרִיָה, וְעַד לֹא גְלִישׁ
לְמִטְרוֹנִיתָא. רַהֲט אֶבְתְּרִיָה תַלְת מִלִּין,
וְלֹא אָמַר לִיה. חֲלַש דַּעְתִּיָה דְרַבִּי יְהוּדָה.

יוֹמָא חַד, אֲדַמּוּף תַּחַת אֵילָנָא, וְחָמָא
בַּחֲלֻמִיָה, אַרְבַּעַה גְדָפִין מִתְתַּקְּנוּ,
וְסָלִיק רַבִּי שְׁמַעוֹן עֲלֵיהוּ, וְסָפַר תּוֹרָה

כל ספרי הסודות העליונים ואגדה שלא העלה אותם עמו, והעלה אותם [והעלו אותם] לרקיע, וראה שהוא מתפסח מהעינים ולא התגלה.

כשהתעורר, אמר, ודאי משמת רבי שמעון, החכמה הסתלקה מן הארץ. אוי לדור שהאבן הטובה הזו, שהיו נראים [מתאחדים] ממונה וסומכים עליה עליונים ותחתונים, נאבדה מהם.

בא אל רבי אבא, ספר לו. הרים רבי אבא את ידיו על ראשו ובכה ואמר, רבי שמעון רחים שטוחנות ממונו מן טוב כל יום ולוקטים אותו, פכתוב (במדבר יא) הממעיט אסף עשרה חמרים, ועכשו הרחים והמן הסתלקו ולא נשאר ממונו בעולם, פרט למה שכתוב (שמות טז) קח צנצנת אחת ותן שמה מלא העמור מן והנח אותו לפני ה' למשמרת. ואלו בהתגלות לא כתוב אלא למשמרת, להצנעה. עכשו מי יכול לגלות סודות ומי ידע אותם.

לחש לו לרבי יהודה בלחש, [אמר לו רבי אבא] ודאי אותו איש שראית הנה אליהו, ולא רצה לגלות סודות כדי שתדע את שבחו של רבי שמעון שהיה בימיו ויבכו הדור עליו. אמר לו, מספיק לבכות בכיה עליו.

רבי יהודה הנה בוכה כל יום עליו, שהרי נפגש עמו באדרא הקדושה של רבי שמעון ושאר החברים. אמר לו, אוי שלא הסתלקתי אותו יום עם אותם שלשה

עמיה. ולא שביק כל ספרי רזין עלאין ואגדתא, דלא סליק לון בהדיה. וסליק להון (ס"א וסליקו ליה) לרקיעא, וחמא דמתבסיא מעינא, ולא אתגליא.

כד אתער, אמר, ודאי מדשכיב רבי שמעון, חכמתא אסתלקת מארעא. ווי לדרא דהאי אבנא טבא, דהו מתחזן (ס"א דמתאחדו) מניה, וסמכין עליה עלאין ותתאין, אתאביד מניהו.

אתא לגביה דרבי אבא, סח ליה. סליק רבי אבא ידוי על רישיה, ובכה ואמר, רבי שמעון ריחייא דטחנין מניה מנא טבא כל יומא, ולקטין ליה. כמה דכתיב, (במדבר יא) הממעיט אסף עשרה חמרים, והשתא ריחייא ומנא אסתלקו ולא אשתאר בעלמא מיניה, בר כמה דכתיב, (שמות טז) קח צנצנת אחת ותן שמה מלא העמור מן והנח אותו לפני ה' למשמרת. ואלו באתגלייא לא כתיב, אלא למשמרת, לאצנעויתא. השתא מאן יכיל לגלאה רזין, ומאן ינדע לון.

לחיש ליה לרבי יהודה בלחישו, (אמר ליה רבי אבא) ודאי ההוא גברא דחמית, אלעהו הנה. ולא בעא לגלאה רזין, בגין דתנדע שבחא דרבי שמעון, דהנה ביומו, ויבכון דרא עלוי. אמר ליה, די למבכי בכיה עליה.

רבי יהודה הנה בכי כל יומא עלוי, דהא אערע עמיה באדרא קדישא דרבי שמעון, ושאר חברייה. אמר ליה, ווי דלא אסתלקנא ההוא יומא עם אינון תלתא

שְׁהִסְתַּלְקוּ, וְלֹא לַרְאוֹת דּוֹר זֶה, שֶׁהָרִי
מִתְהַפֵּךְ.

דֹּאסְתַּלְקוּ, וְלֹא לַחֲמֵי דְרָא דָא, דְּהָא
אֲתֵהֶפֶךְ.

הַכְּרוֹת זְמוֹנוֹ שֶׁל הָאָדָם

(זוהר ויחי ריז ע"ב)

אָמֹר רַבִּי יוֹסִי, כְּשִׁמְתַּקְרְבִים יָמֵי אוֹתוֹ
הָאִישׁ, שְׁלֹשִׁים יוֹם מַכְרִיזִים עָלָיו
בְּעוֹלָם, וְאַפְלוּ צַפְרֵי הַשָּׁמַיִם מַכְרִיזִים
עָלָיו. וְאִם צַדִּיק הוּא, שְׁלֹשִׁים יוֹם
מַכְרִיזִים עָלָיו בֵּין הַצַּדִּיקִים בְּגַן עֵדֶן.

הַכְּרוֹת זְמוֹנוֹ שֶׁל הָאָדָם

(זוהר ויחי ריז ע"ב)

אָמֹר רַבִּי יוֹסִי, כַּד הָהוּא בַר נֶשׁ
אֲתַקְרִיבוּ יוֹמוֹי, תִּלְתִּין יוֹמִין
מַכְרִיזֵי עָלָיו בְּעֻלְמָא וְאַפִּילוּ צַפְרֵי שְׁמַיָא
מַכְרִיזִין עָלָיו. וְאִי זַכָּאָה הוּא, תִּלְתִּין יוֹמִין
מַכְרִיזִין עָלָיו בֵּין צַדִּיקָא, בְּגִינְתָא דְעֵדֶן.

נְשִׁינוּ, כָּל אוֹתָם שְׁלֹשִׁים יָמִים נִשְׁמְתִיה
יֹצֵאת מִמֶּנּוּ בְּכָל לַיְלָה, וְעוֹלָה
וְרוּאָה אֶת מְקוֹמָהּ בְּאוֹתוֹ הָעוֹלָם, וְאוֹתוֹ
אָדָם לֹא יוֹדֵעַ וְלֹא מִשְׁגִּיחַ וְלֹא שׁוֹלֵט
בְּנִשְׁמֹתוֹ כָּל אוֹתָם שְׁלֹשִׁים יוֹם כְּמוֹ
שֶׁהִיָּה בְּתַחֲלָה, שְׁכַתּוֹב (קהלת ח) אֵין אָדָם
שְׁלִיט בְּרוּחַ לְכֹלָא אֶת הָרוּחַ וְגו'. אָמֹר
רַבִּי יְהוּדָה, מְכַשְׁמַתְחִילִים אוֹתָם שְׁלֹשִׁים
יוֹם, צָלַם הָאָדָם נַחֲשׁוֹ, וְהַדְּמוּת שְׁנַרְאִית
בְּאַרְצָן נִמְנַעַת.

תְּנָא, כָּל אֵינּוֹן תִּלְתִּין יוֹמִין, נִשְׁמְתִיה
נִפְקַת מִנֵּיהּ בְּכָל לַיְלָא, וְסִלְקַת
וְחִמַּאת דּוּכְתָהּ בְּהוּא עֻלְמָא, וְהוּא בַר
נֶשׁ לֹא יוֹדֵעַ, וְלֹא אֲשַׁגַּח, וְלֹא שְׁלִיט
בְּנִשְׁמֹתִיה, כָּל אֵינּוֹן תִּלְתִּין יוֹמִין כְּמוֹ
דְּהוּהּ בְּקַדְמֵיתָא. דְּכַתִּיב, (קהלת ח) אֵין
אָדָם שְׁלִיט בְּרוּחַ לְכֹלָא אֶת הָרוּחַ וְגו'.
אָמֹר רַבִּי יְהוּדָה, מְכַד שְׁרָאן אֵינּוֹן תִּלְתִּין
יוֹמִין, צָלַמָּא דְּבַר נֶשׁ אֲתַחֲשׁוּ, וְדִיוֹקָנָא
דְּאֲתַחֲזֵי בְּאַרְעָא אֲתַמְנַעַת.

